

แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
GUIDELINES FOR ACADEMIC ADMINISTRATION ACCORDING TO THE PRINCIPLES
OF KALYANAMITTA OF MULTICULTURAL SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

^[1]ศุภชมา สรทองอินทร์ Suphatcha Sathongin ^[2]พีรวัฒน์ ชัยสุข Peerawat Chaisuk
^[3]ทองดี ศรีตระการ Thongdee Sritrakarn ^[4]สุทิศ สวัสดิ์ Suthit Sawaddi
^{[1] [2] [3] [4]}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Suphatcha_Sat@hotmail.com

Article Received: November 05, 2024. Revised: December 25, 2024. Accepted: December 26, 2024.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม 2) เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามประชากรทั้งหมดในการวิจัย จำนวน 95 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความต้องการจำเป็น และการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม ในภาพรวมมีค่า PNImodified คือ 0.074 มีความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร อันดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ 2) วิธีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร เป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม ประกอบด้วยด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล บูรณาการตามหลักกัลยาณมิตร 7 ประกอบด้วยน่ารัก (ปิโย) หนักแน่น (ครุ) น่าเจริญใจ (ภาวนีโย) รู้จักพูดชี้แจงให้เข้าใจ (วัตตา) อดทนต่อถ้อยคำ (วจนกฺขโม) อธิบายเรื่องยากให้เข้าใจได้ (คัมภีรญจะ กถัง กัตตา) ไม่แนะนำในทางเสื่อมเสีย (โน จฏฐาเน นโยชเย) และ 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร ประกอบด้วย (1) การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารต้องบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความหลากหลายทุกมิติทางเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณีอย่างเอื้ออาทรอย่างเป็นกัลยาณมิตรน่ายกย่องน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ทำให้ระลึกและซาบซึ้งใจ (2) การวางแผนวิชาการ ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาต้องร่วมมือกันในการพัฒนางานวิชาการในทุกมิติกับพหุวัฒนธรรมและหลักกัลยาณมิตรกับทุกคนด้วยความอดทน รับฟังข้อเสนอแนะวิพากษ์วิจารณ์ (วจนกฺขโม) (3) การจัดการเรียนการสอน ครูต้องมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการนำเสนอเนื้อหาบูรณาการกับพหุวัฒนธรรมและหลักกัลยาณมิตรให้คำปรึกษาที่ดีน่ารัก (ปิโย) น่าเคารพเป็นที่พึงใจ (ครุ) ไม่แนะนำในทางเสื่อมเสีย (โน จฏฐาเน นโยชเย) (4) การวัดและประเมินผล ผู้บริหารต้องเข้าใจกระบวนการวัดประเมินผล รู้จัก

ชี้แจงกระบวนการวัดประเมินผลให้เข้าใจ (วัดตา จ) และหลักเกณฑ์สามารถอธิบายเรื่องซับซ้อนให้เข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป (คมกริณจ กถ กตดา)

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, หลักกัลยาณมิตร, โรงเรียนพหุวัฒนธรรม

ABSTRACT

This research aims 1) to study the needs for academic administration of multicultural schools, 2) to study the methods for academic administration of multicultural schools according to the Kalyāṇamitta principle (qualities of a good friend), and 3) to propose guidelines for the development of academic affairs of multicultural schools according to the Kalyāṇamitta principle (qualities of a good friend). This research was a mixed-method research. In part of quantitative research, using a questionnaire of the entire population in the research, 95 people. Data were analyzed using research statistics, including mean, standard deviation, and the values of needs. Qualitative research was conducted by interviewing 5 key informants. Data were analyzed using content analysis. The research results found that 1) The needs for academic administration of multicultural schools overall had a PNI_{modified} value of 0.074. The first-ranked need was for teaching and learning management, followed by academic planning, curriculum development, and measurement and evaluation, respectively. 2) The methods for academic administration of multicultural schools according to the Kalyāṇamitta principle were academic administration of multicultural schools, consisting of curriculum development, academic planning, teaching and learning management, and measurement and evaluation integrated according to the principle of Seven Kalyāṇamitta, consisting of lovable (Piyo), esteemable (Garu), adorable (Bhāvanīyo), being a counsellor (Vattā ca), being a patient listener (Vacanakkhamo), able to deliver deep discourses (Gambhīraṇca Kathaṁ Kattā), never exhorting groundlessly (No Caṭṭhāne Niyojaye), and 3) Guidelines for developing academic administration of multicultural schools according to the principle of Kalyāṇamitta, consisting of (1) Curriculum development, administrators must integrate the school curriculum to include diversity in all dimensions of race, religion, and tradition with kindness and as a Kalyāṇamitta, worthy of praise and pleasantness (Bhāvanīyo), making people remember and appreciate it. (2) Academic planning, administrators and the school board must cooperate in developing academic work in all dimensions with multiculturalism and the principle of Kalyāṇamitta with everyone with patience, listening to suggestions and criticism (Vacanakkhamo). (3) Teaching and learning management, teachers must have a variety of teaching techniques to integrate content with multiculturalism and the principle of good friends, giving good advice, being loveable (Piyo), being respected and a source of refuge (Garu), and did not give advice in a derogatory way (No Caṭṭhāne Niyojaye). (4) Measurement and evaluation, administrators must understand the measurement and evaluation process, knowing how to explain the measurement and evaluation process so that it was understandable (Vattā ca) and the

principles could explain complex matters so that they were understood more deeply (Gambhīraṇca Kathaṁ Kattā).

Keywords: Academic Administration, The Principles of Kalyāṇamitta, Multicultural Schools

บทนำ

โรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่พัฒนาผู้เรียนและสังคม ภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักและเข้าใจในหลักการบริหารการจัดการศึกษา โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยวิธีการที่หลากหลาย ในอันที่จะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาสู่มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ และมาตรฐานโรงเรียน งานด้านวิชาการจึงเป็นงานหลักที่สำคัญที่สุดในการบริหารและจัดการศึกษาในโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546)

การดำเนินงานจัดการศึกษาในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายนั้นขึ้นอยู่กับการบริหารงานในโรงเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไปนั้นการบริหารงานในโรงเรียนจะขึ้นอยู่กับการจัดการศึกษาเป็นสำคัญ การที่จะถือว่าโรงเรียนจะมีมาตรฐานหรือคุณภาพนั้นก็มักจะพิจารณาจากผลงานวิชาการเป็นสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด ขนาดไหน การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษาและโรงเรียน เพราะการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นกิจกรรมทุกชนิด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการสอนของนักเรียนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพที่สุด (เสาวณี ตรีพุทธรัตน์, 2545) ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจึงเป็นภาระหน้าที่หลักของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องให้ความสำคัญและให้เวลามากที่สุด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการ คือ การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่นการวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถาบันการศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัวองค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องใส่ใจใส่ดูแลการบริหารงานวิชาการเป็นพิเศษ แต่ก็มีผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนไม่น้อยที่มองเห็นว่างานด้านอื่นๆ สำคัญกว่างานวิชาการ ทำให้เกิดผลกระทบต่อกับคุณภาพการศึกษา หรือแม้ว่ามีความตระหนักว่างานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญมากในการบริหารโรงเรียน แต่โดยทั่วไปในการปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่ก็ยังให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการน้อยอยู่ และเป็นที่น่าประจักษ์ว่า การบริหารงานใน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานใหม่ที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการศึกษาก็ยังให้ความสำคัญในด้านวิชาการน้อย ทั้งผู้บริหารสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่วนใหญ่จะไปให้ความสำคัญในการบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นอันดับแรก เพราะฉะนั้น การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจึงมีความจำเป็นอย่างมากและถือได้ว่าเป็นเข็มทิศที่สำคัญที่จะนำพาโรงเรียนก้าวหน้าไปสู่มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติได้ และจากการศึกษาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งพอสรุปได้เป็น 2 ประเด็น คือ เกิดจากการบริหารจัดการงานวิชาการในโรงเรียนเอง และสภาพภูมิหลังของนักเรียน อันได้แก่ ความยากจน สภาพครอบครัวที่แตกแยก สภาพแวดล้อมที่พสกาศัย เป็นต้น โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียนนั้น ผู้บริหารบางโรงเรียนไม่ได้ดูแลเอาใจใส่งานวิชาการเท่าที่ควร แต่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศด้านอาคารสถานที่ การขยายตัวของอาคารเพื่อใช้รองรับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นปัญหาด้านการบริหารจัดการศึกษา ได้แก่ การรวมศูนย์อำนาจการบริหารไว้ที่ส่วนกลางมีการทำงานที่ซ้ำซ้อน อำนาจการสั่งการอยู่ที่ส่วนกลาง ขาดเอกภาพในด้านนโยบายและการบริหารการขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน ปัญหาครูปัจจุบันพบว่าครูขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องยังใช้วิธีการสอนแบบเดิม ภาระงานครูมีมากและครูขาดแรงจูงใจในการทำงาน ปัญหาด้านหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ การศึกษาที่ผ่านมาเป็นการจัดการศึกษา ในระบบปิด ขาดความยืดหยุ่นคล่องตัว เกิดความสูญเปล่าทางการศึกษาเด็กไทยคิดไม่เป็น ทำไม่เป็น แก้ปัญหาไม่เป็น (สุทธิรักษ์ หงสะมัด, 2550)

การจัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันจึงเป็นประเด็นที่ท้าทายสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการโรงเรียนของรัฐบาลในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ ความต้องการ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ประกอบไปด้วยชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนาและระดับของศักยภาพทางการเรียนรู้ของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องและสอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศักยภาพของผู้เรียนรวมถึงบุคคลในชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มาจากพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน กล่าวโดยสรุปก็คือในภาวะความแตกต่างทางวัฒนธรรมผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้นำสูงสุดต้องแสดงออกถึงสมรรถนะทางด้านการบริหารจัดการเชิงพหุวัฒนธรรมตลอดจน การมีความรู้ความเข้าใจ ทักษะคิดเชิงบวก และความตระหนักต่อพหุวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของไข่มุก อุทยานวลี (2552) บรรจง ฟารุ่ง และเอกรินทร์ สังข์ทอง (2554) ที่ผลการวิจัยพบว่า ระบบการศึกษาได้รับผลกระทบจากกระแสวัฒนธรรมภายนอกท้องถิ่น ทั้งการศึกษาโดยนโยบายของรัฐ อิทธิพลจากต่างประเทศ ทำให้การเรียนรู้ของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปสู่การเรียนรู้แบบสากล โดยมีรัฐเข้ามาจัดการศึกษา และโรงเรียนกลายเป็นสถานศึกษาที่ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของผู้คนหลากหลายวัฒนธรรม

การจัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนต่างวัฒนธรรมเรียนร่วมกัน เรียกว่า การศึกษาพหุวัฒนธรรม (Multicultural Education) ซึ่งหมายถึง การที่ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ปกครองจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนที่มาจากต่างเชื้อชาติหรือกลุ่มชาติพันธุ์ ภาษา ศาสนา ขนบประเพณี และวิถีชีวิต ได้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับวัฒนธรรมของตนเองและวัฒนธรรมของเพื่อนคนอื่น ๆ เกิดการเรียนรู้ที่จะยอมรับในความแตกต่างทางวัฒนธรรม ไม่มีอคติต่อกัน ไม่เกิดการแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติต่อกัน การจัด การศึกษาพหุวัฒนธรรมมีเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ คือ 1) การส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จ หรือได้รับการพัฒนาสูงสุดตามศักยภาพของตน และ 2) การส่งเสริมให้นักเรียน มีความอดทนอดกลั้น และเกิดการยอมรับ เคารพ ในความ

แตกต่างกันหลากหลายวัฒนธรรม หรืออาจสรุปได้ว่า การศึกษาพหุวัฒนธรรมมีเป้าหมายสำคัญคือการฝึกนักเรียนให้เป็นพลเมืองที่พร้อมจะอยู่ในสังคมที่มีความหลากหลายวัฒนธรรม รวมถึงการลดอคติและการเลือกปฏิบัติต่อกันนั่นเอง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร โดยตั้งอยู่บนฐานความคิดที่ว่า การจัดการศึกษาตามแนวคิดพหุวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพจะต้องตอบสนองความต้องการ และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันหลากหลายได้อย่างเท่าเทียม ดังนั้นแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม ในงานวิจัยนี้ จึงใช้ผลจากการศึกษาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนที่ตั้งในชุมชนพหุวัฒนธรรม โดยใช้หลักกัลยาณมิตร ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 คือ การบูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับเชื้อชาติ วัฒนธรรม ในวิชาต่างๆ การสร้างความรู้ใหม่ การลดอคติ การสอนที่ยึดหลักความยุติธรรม มีการปรับโครงสร้างทางสังคม และวัฒนธรรมในโรงเรียน ร่วมกับแนวคิดเสริมนิยม มีการดำเนินงานตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษาของเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานไปยังคณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 (สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์, 2544) เพื่อก่อให้เกิดความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมทั้งการพัฒนานักเรียนทุกคนอย่างเต็มศักยภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความพร้อมในการรองรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม ตามหลักกัลยาณมิตร ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชนพหุวัฒนธรรมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 10 แห่ง รวม 95 คน และใช้ประชากรทั้งหมดในการวิจัย
2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหาร จำนวน 5 รูป/คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม โดยมีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาหลักการเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือวิจัย 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัย 4) สร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัยเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาและเนื้อหารายข้อ จากนั้นนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาที่ต้องการวิจัย (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป 5) นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรง (Valdity) และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่เป้าหมาย จำนวน 30 ชุด กลุ่มโรงเรียนนครใน เพื่อหาค่า Cronbach's Alpha ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.978 6) นำเครื่องมือไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3.2 แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง สำหรับใช้สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 5 คน เพื่อศึกษาวิธีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความต้องการจำเป็น

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีค่า PNImodified คือ 0.0740 มีความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนพหุวัฒนธรรม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม		N = 95 คน						PNI Modified	ลำดับ
		ระดับความคิดเห็น							
		สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์				
		μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ		
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.25	0.64	มาก	4.58	0.57	มากที่สุด	0.072	3
2	ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.14	0.55	มาก	4.51	0.56	มากที่สุด	0.081	2
3	ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.52	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	0.082	1
4	ด้านการวัดและประเมินผล	4.43	0.55	มาก	4.72	0.47	มากที่สุด	0.061	4
ภาพรวม		4.26	0.57	มาก	4.60	0.53	มากที่สุด	0.074	

2. วิธีการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 เป็นการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมประกอบด้วยด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล บูรณาการตามหลักกัลยาณมิตร 7 ประภอบด้วยนารัก (ปิโย) หนักแน่น (ครุ) นำเจริญใจ (ภาวนีโย) รู้จักพูดชี้แจงให้เข้าใจ (วัตตา) อุดหนุนต่อถ้อยคำ (วจนักขโม) อธิบายเรื่องยากให้เข้าใจได้ (คัมภีรญจะ กถัง กัตตา) ไม่แนะนำในทางเสื่อมเสีย (โน จัญฐาเน นิโยชเย) ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอน การบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาตามขอบเขตของ สังคมพหุวัฒนธรรม คือ สังคมที่บุคคลมีความหลากหลาย ในมิติของ ภาษา เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีมาอยู่ร่วมกันอย่างสันติโดยไม่มีการแบ่งแยก ชนชั้น ยิ่งไปกว่านั้น การเคารพ การเอื้ออาทรต่อกันจึงเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาในสังคมโรงเรียนพหุวัฒนธรรม การบูรณาการหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้เหมาะสมกับหลายมิติของนักเรียนเป็นแนวทางที่ดีเพื่อให้การศึกษามีความหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการและความเป็นไปได้ของบุคคลแต่ละคน การให้ความสำคัญกับ ศาสนาสามารถช่วยสร้างเสถียรภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนได้ การบูรณาการหลักสูตรให้เกิดความเข้าใจใน มุมมองทางศาสนาต่าง ๆ และสร้างพื้นที่ในการศึกษาที่เคร่งครัดตามศาสนานั้น ๆ และนำหลักกัลยาณมิตรมา บูรณาการกับการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะตรงตามความต้องการของผู้เรียน เปิดทัศนคติของผู้สอน ลดช่องว่างความไม่เข้าใจกัน เกิดความร่วมมือในทุกภาคส่วนตรงตามหลัก “บวร” คือ บ้าน วัด โรงเรียน และ “บรม” บ้าน โรงเรียน มัสยิด อันเป็นพหุวัฒนธรรมทางสังคมให้เกิดความมั่นคงมี ความสุขและยั่งยืนตลอดไป

2.2 ด้านการวางแผนวิชาการ การวางแผนวิชาการและการกำหนดคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรที่มีตัวแทนจากชุมชน ผู้นำศาสนา และเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพในการสร้าง หลักสูตร การศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการและบริบททางสังคมในพื้นที่ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองทาง การศึกษา พิจารณาถึงกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบระหว่างผู้ปกครองโรงเรียนและ หน่วยงานในการจัดการศึกษา ตั้งแต่ การวางแผน การตัดสินใจ การดำเนินการ การประเมินผล และยังรวมถึง กิจกรรมทางการศึกษาที่ผู้ปกครองเข้าไปมีส่วนร่วม พร้อมทั้งได้เสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ ผู้ปกครองในการจัดการศึกษา การมีส่วนร่วมของชุมชนที่สังคมเป็นกัลยาณมิตร โดยเฉพาะผู้รับผิดชอบใน สังคมทำหน้าที่จัดหา จัดสรร และทำตัวให้เป็นกัลยาณมิตรแก่เด็กหรือผู้เรียน เช่น พ่อแม่ทำตนเป็นพ่อแม่ที่ดี ครูอาจารย์ประพฤติตนทำหน้าที่เป็นครูอาจารย์ที่ดี สื่อมวลชนเสนอข่าวสารข้อมูลที่ดีงาม เป็นประโยชน์ อีกทั้ง การที่ตัวเด็กเองรู้จักเลือกคบหากัลยาณมิตร คือเด็กรู้จักเลือกคบคนดี รู้จักเลือกหาแหล่งความรู้ที่ดี และรู้จัก ถือเอาแบบอย่างที่ดีที่เหมาะสม

2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน การสอนซ่อมเสริมเป็นการช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะ กระบวนการ และการลงมือปฏิบัติให้สามารถเรียนรู้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในการจัดการเรียน การสอน ให้บริบทของสังคมพหุวัฒนธรรม สภาพของผู้เรียนมีความหลากหลาย ทั้งทัศนคติ ความเชื่อทาง ศาสนา การดำรงชีวิตประจำวัน รวมทั้งอุปนิสัยเฉพาะตน ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องใช้หลักกัลยาณมิตรมา ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ โดยการใช้หลัก กัลยาณมิตรนั้น คือ การอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามความเชื่อและ ค่านิยมของตนเอง ครูควรทดสอบความรู้พื้นฐานและพฤติกรรมนักเรียนทุกคนก่อนการสอนทุกครั้ง ปรับ

รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ และการวัดผล ให้เหมาะสมกับนักเรียน และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอันมีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา และความเชื่อ

2.4 ด้านการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลเกี่ยวกับสถานศึกษา จะต้องใช้บุคลากรที่มีมีความรู้ความสามารถ เข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผลด้วยความยุติธรรมตามหลักเกณฑ์ ด้วยความสุจริตใจเป็นกัลยาณมิตรที่ดี เห็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก พร้อมแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้ทั้งนั้นคณะกรรมการดำเนินการจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม มีเมตตาธรรม เข้าใจในตัวของผู้เรียน ครอบคลุมและสังคม เพื่อที่จะชี้แนะแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องต่อไป สถานศึกษาควรกำหนดการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในหลักสูตรสถานศึกษา มีแนวทางในการดำเนินการและประเมินผลร่วมกันด้วยความยุติธรรมตามหลักเกณฑ์ เห็นประโยชน์ต่อผู้เรียนเป็นหลัก อีกทั้งคณะกรรมการดำเนินการจะต้องมีความเข้าใจในหลักการประเมินที่ถูกต้อง มีคุณธรรมจริยธรรม มีความเข้าใจในธรรมชาติของผู้เรียนและสังคม การวัดผลและประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งในงานวิชาการ ที่มีเกณฑ์มาตรฐานชัดเจนทั้ง หลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์นั้น และประพฤติตามหลักเกณฑ์อย่างยุติธรรม ไม่ลำเอียง เห็นแก่ประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักกัลยาณมิตร

3. แนวทางการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1

3.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร 1) ภาวนีโย ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 2) คัมภีร์ญจะ กถิง กัตตา ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายและคุณลักษณะอันพึงประสงค์การศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่นในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมของสถานศึกษา โดยมีการบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาตามขอบเขตของศาสนา ฐานะทางสังคม ความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษของนักเรียนและวัฒนธรรมประเพณี 3) วัดตา ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการการใช้หลักสูตรได้อย่างเหมาะสม มีการติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม ด้วยหลักกัลยาณมิตร

3.2 ด้านการวางแผนวิชาการ 1) ภาวนีโย คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต้องศึกษาสภาพปัจจุบันด้านวิชาการในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมของโรงเรียน 2) วัดตา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ การร่วมกันอย่างกัลยาณมิตรในการจัดทำนโยบาย แผนพัฒนาวิชาการและแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ การบูรณาการงานด้านวิชาการกับฝ่ายงานบริหารงานบุคคล ฝ่ายงานบริหารทั่วไป ฝ่ายงานบริหารงบประมาณของสถานศึกษาในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอน 1) ครู ครูผู้สอนต้องมีความตระหนักเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ภาวนีโย ครูผู้สอนต้องมีความเข้าใจในหลักการ และวิธีการจัดการศึกษาบนความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิต 3) วัดตา ครูผู้สอนจัดทำแผนการเรียนรู้ที่มุ่งผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่สอดคล้องกับความแตกต่างทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในชุมชน มีการเตรียมสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ 4) คัมภีร์ญจะ กถิง กัตตา ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กันระหว่างทฤษฎีกับการปฏิบัติในบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 5) วณิกขโม ครูผู้สอนอธิบายเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ได้อย่าง

ถูกต้อง เหมาะสม ตามความเชื่อและค่านิยมของตนเอง เพื่อเสริมสร้างการลดอคติ สร้างความเสมอภาค ความเท่าเทียม การสอน ที่ยึดหลักความยุติธรรม ส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และการปรับโครงสร้างทางสังคมและวัฒนธรรมในโรงเรียน ด้วยวิธีการที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

3.4 ด้านการวัดและประเมินผล 1) วัดตา คณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลจะต้องมีการกำหนดระเบียบการวัดผล ประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้ชัดเจน 2) ครู ครูออกแบบการวัดผลและประเมินผลในแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม 3) โน้จัญฐานเน นิโยชเยสถานศึกษา มีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำผลมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม ในภาพรวมมีค่า PNI modified คือ 0.074 มีความต้องการจำเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมา คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร อันดับสุดท้าย คือ ด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ สอดคล้องกับคณะอนุกรรมการปฏิรูปการเรียนรู้ (2543) ได้ให้ความหมายว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การจัดกิจกรรมโดยวิธีต่างๆ อย่างหลากหลาย ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง เกิดการพัฒนาตนและสังคมคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมของประเทศชาติต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนจึงต้องใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้รูปแบบการสอนหรือกระบวนการเรียนการสอนในหลากหลายวิธี และสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2551) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนการสอนหมายถึง การจัดกิจกรรมประสบการณ์หรือสถานการณ์ใดๆ ที่มีความหมายกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ และปฏิสัมพันธ์กับสิ่งเหล่านั้นด้วยตนเอง โดยการสังเกต วิเคราะห์ ปฏิบัติ สรุปเพื่อสร้างนิยามความหมายและผลต่อความรู้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดการเรียนรู้ทุกด้านอย่างสมดุล

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรม ตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วยด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล บูรณาการตามหลักกัลยาณมิตร 7 ประกอบด้วยนารัก (ปิโย) หนักแน่น (ครู) นำเจริญใจ (ภาวนิโย) รู้จักพูดชี้แจงให้เข้าใจ (วัดตา) อดทนต่อถ้อยคำ (วณิกขโม) อธิบายเรื่องยากให้เข้าใจได้ (คัมภีร์จะกถิง กัตตา) ไม่แนะนำในทางเสื่อมเสีย (โน จัญฐานเน นิโยชเย) ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของอาจารย์คือความเป็นกัลยาณมิตร เพราะพระพุทธศาสนาถือว่าความสัมพันธ์ของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียนนั้นอยู่ในฐานะเป็นกัลยาณมิตร กล่าวคือ เป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำผู้เรียนให้ดำเนินก้าวหน้าไปในมรรคาแห่งการฝึกอบรมองค์คุณทั้ง 7 นี้ เป็นคุณลักษณะที่ผู้สอนหรือครูผู้มีความกรุณาโดยทั่วไปจะมีได้ไม่จำกัดเฉพาะพระพุทธเจ้าเท่านั้น (พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต), 2546) โดยองค์ความประพฤติ 7 ประการที่จัดเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของครู หรือธรรม 7 ประการของกัลยาณมิตร ได้แก่ นารัก นาวางใจ นำเจริญใจ รู้จักพูดหรือพูดเป็น รู้จักฟังหรือฟังเก่ง แกล้งเรื่องเล็กซึ่งได้ และไม่ชักจูงไปนอกเรื่อง (พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต), 2545) ประกอบด้วย 1) ปิโย นารัก ครูเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ชวนให้เข้าหาครูผู้แนะนำควรต้องมีลักษณะที่ว่าเมื่อเด็กมีปัญหาเกิดความทุกข์ก็

อยากเข้าไปหาหรือเข้าไปปรึกษาเพราะว่าผู้ที่มีปัญหาก็คิดหาที่ปรึกษาเมื่อเห็นผู้แนะแนวที่มีคุณสมบัติดีแล้วก็อยากจะเข้าไปปรึกษาด้วย 2) ครู น่าวางใจ ครูผู้แนะแนวต้องมีลักษณะที่น่าไว้วางใจได้หนักแน่นน่าเคารพนับถือ น่าเชื่อถือทำให้รู้สึกว่ามีภัยอันตรายรอบอุ่มมั่นคงปลอดภัยควรเข้าไปขอคำปรึกษาได้ 3) ภาวนีโย น่าเจริญใจ ครูเป็นผู้บุคลิกท่าทางที่แสดงออกดูแล้วทำให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นผู้มีภูมิรู้มีภูมิธรรมภูมิปัญญาสูงเป็นคนมีการศึกษาพัฒนาตนดีแล้วซึ่งผู้เข้าหานั้นรู้สึกภูมิใจที่ได้เข้าไปใกล้ชิดและเห็นว่าควรยึดถือเป็นแบบอย่างคือชวนให้อยากปฏิบัติตาม 4) วตตะ รู้จักพูดหรือพูดเป็น ข้อนี้เป็นลักษณะสำคัญมาก 3 ข้อแรกนี้เป็นบุคลิกภาพที่จะทำให้เกิดการปรึกษาและการแนะแนวขึ้นโดยนำมาสู่การพบปะและการทำกิจกรรมอื่นๆ ผู้แนะแนวควรนำวิธีการเป็นนักพูดโดยเป็นผู้ช่วยให้เขาพูดจนกระทั่งทำให้เขาตอบปัญหาของตนเองได้หากเขาหาคำตอบไม่ได้จริง ครูควรมีวิธีการที่จะเสนอแนะให้เขาพบคำตอบได้ให้เห็นทางออกในการแก้ปัญหา 5) วจนกขโม รู้จักฟังหรือฟังเก่ง ความเก่งในการฟังการจับเรื่องได้ไวและชัดเจน รวมถึงการมีความอดทนในการฟังอดทนต่อการรับฟังปัญหาอดทนต่อการระบายความทุกข์เพื่อจะได้รู้เหตุปัจจัยและคิดค้นวิธีการแก้ปัญหา 6) คมภีรณจ ถกถกตา แกล้งเรื่องเล็กน้อยได้เมื่อผู้เรียนมีปัญหาที่ยากหรือลึกซึ้ง ครูก็สามารถคลี่คลายให้เข้าใจได้ เพราะในการศึกษาและในการแก้ปัญหานั้น ครูจะต้องพบกับปมและเรื่องที่ยากหรือลึกซึ้งอยู่เรื่อยๆ ครูทำหน้าที่แนะแนวสามารถอธิบายเนื้อหาเรื่องราวและคลี่คลายปมประเด็นให้เห็นชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย 7) โน จมฐาเน นิโยชเย ไม่ชักจูงไปในทางที่ผิด ครูจะต้องมีทิศทางที่ชัดเจนในการแนะแนวโดยมีเป้าหมายและนำไปสู่จุดหมาย ซึ่งจะแก้ปัญหาได้ด้วยวิธีที่ถูกต้องหากครูแนะแนวปฏิบัติไม่ถูกต้องออกนอกเรื่องราว หรือชักจูงไปในทางเสียหายโดยแนะนำผิด หรือแนะนำวิธีการที่ไม่ถูกต้องแล้วแทนที่จะแก้ปัญหาได้อาจกลายเป็นการสร้างปัญหาขึ้นอีก (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต), 2539)

3. แนวทางการพัฒนางานด้านวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ประกอบด้วย (1) การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารต้องบูรณาการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความหลากหลายทุกมิติทางเชื้อชาติ ศาสนา ประเพณีอย่างเอื้ออาทรอย่างเป็นกัลยาณมิตรน่ายกย่องน่าเจริญใจ (ภาวนีโย) ทำให้ระลึกและซาบซึ้งใจ (2) การวางแผนวิชาการ ผู้บริหารและคณะกรรมการสถานศึกษาต้องร่วมมือกันในการพัฒนางานวิชาการในทุกมิติกับพหุวัฒนธรรมและหลักกัลยาณมิตรกับทุกคนด้วยความอดทน รับฟังข้อเสนอแนะวิพากษ์วิจารณ์ (วจนกขโม) (3) การจัดการเรียนการสอน ครูต้องมีเทคนิคการสอนที่หลากหลายในการนำเนื้อหาบูรณาการกับพหุวัฒนธรรมและหลักกัลยาณมิตรให้คำปรึกษาที่ตีน่ารัก (ปิโย) น่าเคารพเป็นที่พึ่งใจ (ครู) ไม่แนะนำในทางเสื่อมเสีย (โน จมฐาเน นิโยชเย) (4) การวัดและประเมินผล ผู้บริหารต้องเข้าใจกระบวนการวัดประเมินผล รู้จักชี้แจงกระบวนการวัดประเมินผลให้เข้าใจ (วตตะ จ) และหลักเกณฑ์สามารถอธิบายเรื่องซับซ้อนให้เข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป (คมภีรณจ ถกถกตา) ซึ่งมีความสอดคล้องกับการวิจัยของมนัสนันท์ บุญปู, พระครูสาทรปริยัติคุณ (สนิท ฉนทปาโล) และพระมหาญาณวัฒน์ ฐิตวฑฒโน (2565) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ 2 หลักการ คือ (1) คุณลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาตามหลักกัลยาณมิตรทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านที่ 1 น่ารัก คือ เข้าถึงจิตใจ ด้านที่ 2 น่าเคารพ คือ มีความประพฤติสมควรแก่ฐานะ ด้านที่ 3 น่าเจริญใจ คือ มีความรู้จริง ด้านที่ 4 รู้จักพูดให้ได้ผล คือ รู้จัดพูดชี้แจงให้เข้าใจ ด้านที่ 5 ทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษา ด้านที่ 6 ชี้แจงเรื่องล้าลึกให้เข้าใจได้ และด้านที่ 7 ไม่ชักนำไปในทางที่เสื่อมเสีย (2) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ 4 วิธี คือ การให้การศึกษา การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอภิปรายกลุ่ม การศึกษาดูงานนอกสถานที่ และ 3) แนวการพัฒนาคุณลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ

ราชวิทยาลัย ประกอบด้วย (1) คุณลักษณะความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์ (2) วิธีการพัฒนา (3) สื่ออุปกรณ์ และ (4) การประเมินผลการพัฒนา

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัย คือ แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามหลักผละ 4 ของกลุ่มเมืองชัยพระเจ้านาค จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปลงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

จากภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยอธิบายความได้ดังนี้

C: Course Development การพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันจัดทำหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทสังคมพุทธวัฒนธรรม และนำหลักสูตรไปใช้ได้เหมาะสมและมีการประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

P: Plan การวางแผนวิชาการ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรมีนโยบายแผนพัฒนาวิชาการและแผนปฏิบัติงานด้านวิชาการ โดยกำหนดเป้าหมายในการดำเนินการ

P: Process การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนมีความเข้าใจในหลักการ และวิธีการจัดการศึกษาบนความแตกต่างทางวัฒนธรรมและชีวิตและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับความแตกต่างภายในชุมชนเพื่อเสริมสร้างความเสมอภาคความเท่าเทียมในการเรียนรู้

A: Achievement การวัดและประเมินผล คณะกรรมการดำเนินการวัดและประเมินผลมีการกำหนดระเบียบการดำเนินการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนให้ชัดเจน และออกแบบการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจนในแต่ละวิชาให้สอดคล้องกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับด้านการจัดการเรียนการสอน เพราะว่าการเรียนการสอน ควรบูรณาการเรียนรู้ตามหลักกัลยาณมิตร เช่น การสอนซ่อมเสริมควรใช้วิธีการบูรณาการตามหลักกัลยาณมิตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทสังคมพหุวัฒนธรรมของนักเรียน

1.2 ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนพหุวัฒนธรรมตามหลักกัลยาณมิตรของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับด้านการวางแผนงานวิชาการ ประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่ประกอบด้วยตัวแทนจากชุมชน ผู้นำศาสนา และเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านความมั่นคง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการบริหารงานของโรงเรียนตามหลักกัลยาณมิตร

2.2 ควรวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักกัลยาณมิตร

2.3 ควรวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลกิจกรรมต่างๆตามหลักกัลยาณมิตร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **แนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ**. กรุงเทพมหานคร: ที.เอส. บี. โปรดักส์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551**. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ไข่มุก อุทยานวลี. (2552). วิเคราะห์ปัญหาการจัดการศึกษาของรัฐที่มีต่อการบูรณาการทางสังคมและวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนใต้. **วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคม**. 5(3). 51.
- คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. (2543). **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- บรรจง ฟุ้งสง และเอกรินทร์ สังข์ทอง. (2554). **ประมวลองค์ความรู้ในพหุวัฒนธรรมศึกษา**. วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่ 18(2). 1.
- ประเสริฐ เชษฐพันธ์. (2542). **การบริหารการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ปัญญา แก้วก้อย และสุภัทร พันธุ์พัฒนกุล. (2545). **การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนหรือพื้นที่การศึกษาเป็นฐาน**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). (2545). พุทธศาสนากับการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตฺโต). (2546). รุ่งอรุณของการศึกษา เบิกฟ้าแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สวย.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต). (2539). พุทธศาสนากับการแนะแนว. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สวย.
- มนัสนันท์ บุญปู, พระครูสาทรปริยัติคุณ (สนิท ฉันทปาโล) และพระมหาญาณวัฒน์ จิตฺตวฑฺฒโน. (2565). แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะกัลยาณมิตรของอาจารย์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. 9(1). 327-337.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2552). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2544). การกระจายอำนาจการศึกษา. วารสารข้าราชการครู. 2(2). 20.
- สันติ บุญภิรมย์. (2552). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: บิ๊ค พอยท์.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). แนวดำเนินการของสถานศึกษาเพื่อจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2546). คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุทธิรักษ์ หงสะมัต. (2551). ก้าวนำพัฒนา. ราชบุรี: ทีมงานจากโฆษณาเฉลิมทองคำ.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีจัดการเรียนรู้ : เพื่อพัฒนากระบวนการคิด. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2545). เอกสารประกอบการสอนวิชา 218301 การนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อินทรา บุญยาทร. (2542). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.